

20-kronemynt til minne om Niels Henrik Abel

Det er i år 200 år siden matematikeren Niels Henrik Abel ble født, og Norges Bank gir i den anledning ut en 20-krone sirkulasjonsmynt på årsdagen for hans fødsel, 5. august.

Niels Henrik Abel er en av få norske vitenskapsmenn som har vunnet internasjonal berømmelse, på tross av at han bare fikk leve i snaut 27 år. Han døde av tuberkulose i 1829. Abel og den islandske forfatteren Halldór Laxness er de eneste nordiske navnene på årets liste over 47 jubileumsarrangementer som UNESCO deltar i.

I Norsk biografisk leksikon skriver Arild Stubhaug blant annet om Abel:

«I matematikken satte Abel dype spor etter seg på flere områder. Hans synspunkter og innfallsvinkler var nye og fikk avgjørende betydning for den videre utviklingen av matematikken som vitenskap. Han løste problemer som matematikere hadde strevd med i hundrevis av år, og han formulerte problemstillinger som matematikere ennå i lang tid vil arbeide med. [...] Med den stringens Abel la for dagen, var han – sammen med Gauss og Cauchy – skaper av moderne matematisk bevisførsel.»

Det mest kjente minnesmerket over ham er vel Gustav Vigelands skulptur på Abelhaugen i Slottsparken i Oslo, som ble avduket i 1902 til hans hundreårsdag. Norges Bank har tidligere hedret Abel ved å gjengi Johan Gørbiz's samtidige portrett fra 1826 på 500-kronesedlene i utgavene IV og V.

På forsiden får mynten H.M. Kongens portrett. Baksiden er et utsnitt av Abels arbeidsbok, og viser den såkalte «lemniskaten» (av gresk lemniskos, bånd). Den har form av et 8-tall, og er en fjerdegradskurve med

mange interessante egenskaper som Abel studerte inngående. De øvrige tegnene kan ikke knyttes til noen bestemt matematisk teori.

Mynten er utformet av Ingrid Austlid Rise, formgiver ved Den Kongelige Mynt AS.

Den får samme format og legering som den ordinære 20-kronemynten og blir tvungent betalingsmiddel. Det blir også laget 20-kronemynter med ordinært preg i 2002.

Advers

Revers

